

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/69/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215219922
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1215219922.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a. s., so sídlom Olejkárska ul. č. 1, Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpeného JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Námestie Martina Benku č. 9, Bratislava, proti žalovanému: P. Q., A.. XX.X.XXXX, W. X. XX, XXX XX W., št. občan SR, zastúpeného opatrovníkom Timeou Mačicovou, pracovníčkou Okresného súdu Bratislava II, o zaplatenie 70,70 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II v Bratislave zo dňa 28. októbra 2015, č.k. 21C 280/2015-15, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 36,49 eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, k rukám JUDr. Vladimíra Kána, advokáta so sídlom Námestie Martina Benku č. 9 v Bratislave. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 70,70 eur a trovy konania vo výške 16,50 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 760 zák.č. 40/1964 Zb. v platnom znení (ďalej „ Obč. zákonník“), § 8 ods. 5 a 6 zák. č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, keď po vykonanom dokazovaní mal preukázané, že žalovaný dňa 27. 3. 2015 cestoval na linke MHD č. 2 v Bratislave a pri kontrole cestovných lístkov sa nepreukázal platným cestovným lístkom. S poukazom na tieto závery súd prvého stupňa žalobe vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 70,70 eur, predstavujúcu cestovné vo výške 0,70 eur za použitie prostriedku mestskej hromadnej dopravy a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 70 eur. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 zák.č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „ O.s.p.“), v spojení s ust. § 150 ods. 2 O. s. p. a náhradu trov konania žalobcovi priznal len vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh, v sume 16,50 eur.

Výrok o trovách konania odôvodnil tým, že hoci si žalobca uplatnil okrem náhrady trov konania predstavujúcej zaplatený súdny poplatok aj trovy právneho zastúpenia vo výške 89,96 eur, čo predstavuje spolu trovy konania vo výške 106,46 eur, sú takéto trovy neprimerané voči pohľadávke vo výške 70,70 eur. Mal za to, že v uvedenom prípade je dôvodné náhradu trov konania v uvedenom rozsahu znížiť s poukazom na to, že žalobca obdobné nároky uplatňuje vzorovými žalobami, príprava ktorých je rutinná činnosť nevyžadujúca si odborné znalosti, a pokiaľ aj napriek tomu žalobca splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, takýto postup je neúčelný, a neúčelné sú aj tým vynaložené trovy.

Proti výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť nahradiť mu trovy konania v uplatňovanej výške. Uviedol, že § 150 ods. 2 O. s. p. možno použiť pri

rozhodovaní o trovách konania iba vo výnimočných prípadoch, hodných osobitného zreteľa a súd pritom musí posúdiť majetkové, sociálne a osobné pomery účastníkov konania. Neprimeranosť trov konania v drobných sporoch treba v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. Uviedol, že prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku nedostatočne zdôvodnil zníženie trov konania a to len tým, že sú voči pohľadávke neprimerané, pričom sa nezaoberal vzájomným pomerom výšky trov konania, trov právneho zastúpenia a istiny.

Konštatoval, že súd môže pristúpiť k zníženiu trov konania podľa § 150 ods. 2 O. s. p. iba v prípade, ak trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Domnieval sa, že niekoľkonásobne vyššiu sumu je potrebné v zmysle logického výkladu dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený O. s. p. k § 150 ods. 2 O. s. p., chápať minimálne ako dvojnásobne vyššiu sumu než samotná istina, čo v tejto veci nie je. Ďalej žalobca v odvolaní vytkol súdu prvého stupňa, že napadnutým rozsudkom mu boli priznané iba trovy pozostávajúce zo súdneho poplatku za žalobu, pričom zaplatenie tohto poplatku bolo povinnosťou žalobcu a preto nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku.

Uviedol, že všetky uplatňované trovy konania v návrhu na začatie konania vo veci samej sú účelne vynaložené a uplatňované v súlade s právnymi predpismi SR a je nepochybné, že žiadne ustanovenie hmotných, či procesných noriem platných na území SR neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom. To platí aj v prípade občianskeho súdneho konania. Zdôraznil, že rozsah zníženia trov v danom prípade je odporujúci dobrým mravom a považoval za nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby žalovaná neznášala trovy procesne plne úspešného žalobcu, ktoré mu vznikli, vrátane trov právneho zastúpenia v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p..

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (vo výroku o trovách konania), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je sčasti dôvodné.

Podľa § 200ea ods. 1 O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu, ide o drobný spor.

Podľa § 150 ods. 2 O. s. p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Práve ustanovením § 150 ods. 2 O. s. p. bola s účinnosťou od 15. októbra 2008 pre náhradu trov konania v drobných sporoch zakotvená výnimka zo zákonnej zásady plnej zodpovednosti účastníkov za výsledok konania (§ 142 ods. 1 O. s. p.). Táto výnimka predstavuje tzv. moderačné právo súdu, spočívajúce v možnosti súdu nepriznať či znížiť náhradu trov konania prisudzovanú účastníkovi s plným či prevažným úspechom v spore a to za splnenia dvoch zákonom ustanovených podmienok pre takýto postup, z ktorých prvou je povaha sporu (teda okolnosť, že ide o drobný spor) a druhou, že trovy konania (ktorých náhrada sa požaduje) sú neprimerané voči pohľadávke. Z tohto ustanovenia nevyplýva, že by ho bolo možné použiť iba vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa.

Názor žalobcu, že ust. § 150 ods. 2 O. s. p. možno použiť iba v prípade, ak trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka, nemá oporu v znení ust. § 150 ods. 2 O. s. p., z ktorého dikcie plynie len podmienka neprimeranosti trov voči pohľadávke v drobnom spore. V preskúmvanej veci nemožno mať pochybnosť o tom, že výška žalobcom požadovanej sumy 70,70 eur, klasifikuje toto konanie ako drobný spor.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď v zmysle ust. § 150 ods. 2 O. s. p. náhradu trov konania znížil. Odvolací súd prihliadajúc na okolnosti prejednávaného prípadu sa však nestotožnil s rozsahom zníženia trov konania vykonaného súdom prvého stupňa. Tým, že súd prvého stupňa žalobcovi priznal iba náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu vo výške 16,50 eur, fakticky žalobcovi nepriznal vôbec náhradu trov právneho zastúpenia.

Takýto postup podľa názoru odvolacieho súdu nie je správny, pretože právny zástupca má v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška č. 655/2004 Z. z.) nárok na odmenu za právne služby.

Žalobca si uplatnil trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby á 16,60 eura, 3x režijný paušál á 8,39 eur. Z obsahu príslušného spisového materiálu však vyplýva, že právny zástupca žalobcu vo veci vykonal len dva účelné úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby) 2 x á 16,60 eur v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Odvolací súd pri rozhodovaní nezohľadnil žalobcom uplatnenú náhradu trov právneho zastúpenia za úkon pokus o zmier (nakoľko tento nie je úkonom právnej služby vykonaným v konaní) a vzhľadom na jednoduchosť veci ani úkon ďalšej porady s klientom. K priznaným úkonom právnej služby odvolací súd pripočítal režijný paušál 2 x 8,39 eur a 20 % DPH, t. j. 9,99 eur, v zmysle ust. § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., keďže právny zástupca žalobcu je platiteľom DPH. Trovy právneho zastúpenia tak predstavujú sumu 59,97 eur, a celkové trovy konania spolu s náhradou trov za zaplatený súdny poplatok (16,50 eur) sú 76,47 eur.

Odvolací súd v predmetnej veci využil moderačné právo (i napriek tomu, že vyššie stanovená výška trov konania je v podstate totožná s výškou uplatnenej pohľadávky) berúc do úvahy Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. mája 2014 sp. zn. I. ÚS 759/2013, v ktorom ÚS SR konštatoval, že ustanovenie § 150 ods. 2 O. s. p. je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou ponechávajúcou na zvážení súdu, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprimerané, resp. čo vôbec pod neprimeranosťou treba rozumieť. Ide teda o také ustanovenie, ktoré dáva relatívne široké medze pre sudcovské uváženie, resp. sudcovský zmysel pre spravodlivosť. Odvolací súd má za to, že vyššie vyčíslené trovy žalobcu sú neprimerané voči žalovanej sume s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetom tohto konania sú pohľadávky, ktoré sa hromadne uplatňujú, pričom žalobcu v týchto konaniach zastupuje advokát JUDr. Vladimír Kán, ktorého písomné podanie na súd - žaloba, je vo všetkých prípadoch z hľadiska právnej argumentácie rovnaká, k zmene dochádza len v označení značky veci žalobcu (naša značka), mena, dátumu narodenia a adresy žalovaného, dňa a čísla linky, kedy došlo k porušeniu Prepravného poriadku Mestskej hromadnej prepravy v Bratislave. Skutková stránka veci je štandardná, predmet sporu po právnej stránke tiež nie je zložitý, a teda vyžadujúci si náročnú prípravu najmä s ohľadom na preštudovanie iných s vecou súvisiacich predpisov. Vychádzajúc z toho, že cieľom súdneho konania v predmetnej veci je vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže tu prevažovať záujem na vedení konania z hľadiska odmeny advokáta, dospel odvolací súd k záveru, že v danej veci obstoí zníženie náhrady trov právneho zastúpenia na úroveň jednej tretiny, teda na sumu 19,99 eur ($59,97 : 3 = 19,99$ eur). So súdnym poplatkom za žalobu vo výške 16,50 eur, potom celkové trovy konania predstavujú sumu 36,49 eur ($16,50 + 19,99 = 36,49$ eur).

Pokiaľ ide o námietku žalobcu uvedenú v odvolaní, že nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozsudku v napadnutej časti je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, a rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné, odvolací súd uvádza, že jeho jurisdikcia v apelačnom konaní mu dáva plnú možnosť modifikovať skutkový stav. Na základe uvedeného odvolací súd v odôvodnení tohto rozhodnutia širšie rozviedol a doplnil dôvody správne vedúce súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania k použitiu § 150 ods. 2 O. s. p.. Ďalšiu odvolaciu námietku žalobcu poukazujúcu na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co/271/2009, v ktorom označený súd dospel k záveru, že žalobca ako úspešný účastník v drobnom spore, v ktorom bol zastúpený advokátom, má právo na náhradu (okrem vlastne účelne vynaložených trov) trov spojených s poskytnutím právnych služieb poskytnutých mu splnomocneným advokátom nemohol odvolací súd posúdiť, keďže žalobca k odvolaniu nepripojil rozhodnutie, na ktoré sa odvolával. Považuje však za potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o trovách súdneho konania, súd tieto skúma vždy jednotlivo pre každého účastníka zvlášť, s prihliadnutím na všetky okolnosti, ktoré vyšli za konania najavo. Z obsahu odvolania nie je zrejmé, aký priebeh malo predmetné konanie, či vo veci bolo vykonané dokazovanie, či žalobca okrem obligatórných listinných dôkazov predkladal i iné dôkazy, či bolo problematické zabezpečiť tieto dôkazy a z akého dôvodu.

Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil podľa § 220 O. s. p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 36,49 eur.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol s poukazom na § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 2 O. s. p., nakoľko žalobca mal v odvolacom konaní úspech len čiastočný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.